

ДАМЕ ГРУЕВЪ

Василь Левски подготви народа ни, да се бори съ своитѣ поробители и да извоюва свободата си. Левски загина мъченически на бесилото, но живѣе и ще живѣе вѣчно въ душата на цѣлия български народъ.

Дамянъ Груевъ е вториятъ български Левски. Той изплете въ Македония мрежа отъ революционни комитети и подготви Илинденското въстание, което разтърси турската държава и смая свѣта. Груевъ сжщо загина геройски на единъ планински връхъ срѣдъ Македония въ борба за свободата на своята родина. Българскитѣ деца и българскиятъ народъ, като се запознаятъ съ живота, борбитѣ и подвизитѣ на тоя великъ българинъ, ще го почитатъ и славятъ наравно съ безсмъртния Левски.

Дамянъ Груевъ е синъ на бедни родители. Родилъ се и детскитѣ си години прекаралъ въ село Смилево, Битолско. Тамъ завършилъ и четвърто отдѣление. Гимназия следвалъ въ Битоля и я завършилъ въ гр. Солунъ. Билъ много способенъ ученикъ, затова учителитѣ му го съветвали да продължи образованието си. И той постъпилъ въ нашето висше училище въ София. Тукъ около младия и даровитъ студентъ се събрали много младежи изъ Македония, които жадували за освобождението на родината си. Груевъ ги въодушевявалъ съ пламенното си слово и имъ говорѣлъ, че свободата на Македония, може да се извоюва, само когато се подготвятъ и организиратъ за това всички македонски българи. И самъ той зароботилъ въ това направление.

Напустналъ учението си въ София и заминалъ въ чужбина. Тамъ се училъ въ продължение на нѣколко месеца, какъ се действува съ динамитъ и съ други взривни материали. Върналъ се въ Македония и станалъ учителъ въ гр. Щипъ. Тамъ зароботилъ усилено и основалъ първата революционна организация. Съ сладкодумна и пламенна речъ, съ добритѣ си обноски, съ острия си и прозорливъ умъ и съ своята голѣма смѣлостъ той бързо спечелвалъ сърдцата на всички българи, съ които се срѣщалъ. И скоро въ всички села на Щипска и на другитѣ съседни ней околии възникнали тайни революционни комитети. Тѣ набавяли оружие и бойни материали и подготвяли всички, годни за борба, за въстание. Една година учителствувалъ Груевъ въ тоя край и успѣлъ да спечели и организира всички българи.

После той отива въ Солунъ и става инспекторъ на всички български училища. Това му позволява да ходи отъ село на село и отъ градъ на градъ, да основава нови организации и да разширява революционната мрежа. Много ученици отъ българската гимназия въ Солунъ и отъ други български градове изъ Македония били спечелени за великата борба. Тѣ слушали съ възторгъ думитѣ на Груева и били готови да изпълнятъ всѣка негова заповѣдъ. Готовността за борба се засилила тѣй много, че отъ нѣкои мѣста започнали да настояватъ да се дигне въстание. Дамянъ Гру-